

4 SAYILI CETVEL

**PSİKO-TEKNİK DEĞERLENDİRME VE PSİKİYATRİ UZMANI
MUAYENESİNDE SÜRÜCÜLERDE ARANILACAK ŞARTLAR İLE
DEĞERLENDİRME VE MUAYENEYE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR**

Amaç

MADDE 1- (1) Sürücülerin sahip oldukları güvenli araç kullanmalarını sağlayan zihinsel ve psikomotor yetenek düzeylerini objektif yöntemlerle ölçmek üzere açılacak psiko-teknik değerlendirme merkezlerinin nitelikleri, faaliyetleri, ruhsatlandırılması ve denetimleri ile psikiyatri muayenesine ilişkin usul ve esasları belirlemektedir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Kamu ve özel sağlık kurum/kuruluşları bünyesinde veya müstakil olarak açılacak psiko-teknik değerlendirme merkezlerini, psikiyatri muayenesi yapan gerçek kişileri ve sağlık kurum/kuruluşlarını ve değerlendirmeye tabi tutulacak sürücülerini kapsar.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Usul ve Esaslarda geçen;

- a) Bakan: Sağlık Bakanını,
- b) Bakanlık: Sağlık Bakanlığını,
- c) Genel Müdür: Sağlık Hizmetleri Genel Müdürünü,
- ç) Genel Müdürlük: Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğünü,
- d) Kanun: 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununu,
- e) Merkez: Psiko-teknik değerlendirme yapmak üzere Müdürlükçe ruhsatlandırılmış ve bu usul ve esaslara uygun olarak faaliyet gösteren psiko-teknik değerlendirme merkezlerini,
- f) Müdürlük: İl Sağlık Müdürlüğünü,
- g) Psiko-teknik değerlendirme: Değerlendirmeye tabi tutulacak sürücülerin güvenli araç kullanmalarını sağlayan zihinsel ve psikomotor yetenek düzeylerinin; kişilik, tutum ve

muhakeme gibi özelliklerinin bilgisayar destekli testler aracılığı ve gerektiğinde diğer test yöntemleri ile psikolog tarafından yapılan değerlendirmeyi,

ğ) Test cihazı: Yetkilendirilmiş meslek kuruluşu tarafından norm onayı verilmiş bilgisayar tabanlı psiko-teknik değerlendirme test sistemini içeren TSE/CE belgeli cihazını,

ifade eder.

Merkez açmaya ve uygulama yapmaya yetkili kişiler

MADDE 4 – (1) Merkez; gerçek ve tüzel kişiler ile, kamu kurum/kuruluşları tarafından açılabilir. Psiko-teknik değerlendirme, bu cetvelde belirtilen usul ve esaslara göre ruhsatlandırılmış merkezlerde çalışan psikolog unvanına sahip kişiler tarafından yapılır.

Merkezin bina standartları

MADDE 5- (1) Merkez müstakil binalarda veya binanın bağımsız bölümünde açılabilir. Merkezin genel özellikleri;

1) Psikolog çalışma odası: Kapısında psikoloğun adının yazılı olduğu ve diplomalarının aslı veya müdürlükçe tasdikli bir örneği ve cihaz kullanım belgelerinin aslının duvara asılı olduğu oda,

2) En az on beş metrekare büyüklüğünde bekleme ve sekreteryaya odası,

3) Engelliler tarafından da kullanılabilir özellikte bay/bayanların kullanımına ayrılmış iki adet tuvalet ve lavabo,

4) Psiko-teknik değerlendirme raporlarının ve test sonuçlarının saklanacağı güvenli arşiv alanı,

5) Psiko-teknik değerlendirme testi uygulaması için test odası aşağıdaki özelliklere sahip olmalıdır.

a) Dış ortam koşullarından etkilenmeyen ve sessiz ortam olmalıdır.

b) Uygulama esnasında giriş çıkışlara kapalı olmalıdır.

c) En fazla iki test cihazı aynı odaya yerleştirilebilir. Cihazın panelleri açıldığında kapladığı alana ek olarak, duvar veya diğer bir cihaz ile arasında en az iki metre mesafe bulunmalıdır.

ç) Havalandırma olanağına sahip olmalıdır.

- d) Aydınlatması yeterli olmalıdır.
- e) Duvarları açık renkle boyanmış olmalıdır.
- f) Dikkati dağıtacak çok fazla materyal (duvarlarda resim, müzik, saat vb.) bulunmamalıdır.
- g) Psiko-teknik değerlendirme için bilgisayar destekli cihazlar olmalıdır.

Merkez ismi

MADDE 6- (1) Merkezin tabelasında, basılı ve elektronik ortam materyallerinde aynı yazı karakterinde olmak şartıyla ruhsatnamesinde belirtilen kuruluş ismi yazılır.

(2) Merkezin isimlendirilmesinde; kişilerin yanlış algılaması ve karışıklığın önlenmesi amacıyla, hangi ilde olduğuna bakılmaksızın ülke genelindeki üniversite ve kamu sağlık kurum veya kuruluşlarının isimleri aynen veya çağrışım yapacak şekilde kullanılamaz.

Personel durumu

MADDE 7- (1) Merkezlerde çalışma saatleri içerisinde aşağıdaki personel bulundurulur.

a) Psikolog: Merkezde bulunan test cihazının kullanımı konusunda eğitim almış ve kullanım belgesi olan en az bir psikolog çalışır. Psikolog testin uygulanmasından bizzat sorumludur. Bir psikolog en fazla iki cihazın sorumluluğunu alabilir. Merkezin sorumluluğunu yürüten psikoloğun ayrılması halinde beş iş günü içerisinde müdürlüğe bildirimde bulunulur ve ayrılan psikoloğun sorumlu olduğu test cihazlarının faaliyeti durdurulur. En geç bir ay içerisinde yeni sorumlu psikolog görevlendirilir.

b) Diğer personel: Temizlik ve sekreterlik hizmetleri için yeteri kadar personel çalıştırılır.

Merkezlerin ruhsatlandırılması

MADDE 8- (1) Psiko-teknik değerlendirme merkezi açmak isteyenler tarafından merkezin unvanını, sahiplik ismini, faaliyet göstereceği adresi ve açılış ile ilgili işlemlerin başlatılmasını talep eden bu Cetvelin ekinde yer alan Ek-1’de yer alan başvuru dilekçesine ekli belgeler ile Müdürlüğe başvuruda bulunulur.

a) Merkezde çalışacak psikoloğun çalışma talebini içerir dilekçesi, diploması, T.C. kimlik numarası, iki adet vesikalık fotoğrafı, ilgili firmadan alınmış kullanılacak test cihazının eğitimini aldığını gösterir belgesi,

b) Merkezin bütün mekânlarının kullanım amacını gösteren ve ebatlarını belirten mimar tarafından çizilmiş 1/100 ölçekli projesi,

c) Merkezde kullanılacak test cihazına ilişkin belgeler,

ç) Psiko-teknik değerlendirme için kullanılacak ve bu cetvelde genel esas ve usulleri belirtilen trafik alanında geliştirilmiş bilgisayar destekli testlerin Türkiye toplumu özelliklerine göre hazırlanmış norm çalışmasına sahip olduğunu gösterir belge örneği,

d) Test cihazının TSE veya CE belgesi,

e) Yangına karşı gereken tedbirlerin alındığını gösterir ilgili mevzuata göre yetkili mercilerden alınan belge,

f) 4/6/2010 tarihli ve 27601 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliğine göre belediyeler ya da yetki verdiği kurumlar tarafından düzenlenmiş, test odasının 25-35 dB arası olduğunu gösterir ses ölçüm raporu,

g) Belediyeden alınacak işyeri açma izin belgesi,

Başvurunun değerlendirilmesi

MADDE 9- (1) Müdürlükçe, başvuru tarihinden itibaren en geç otuz gün içerisinde başvuru bu cetvelde tanımlanan usul ve esaslara uygun olup olmadığı yönünde, dosya üzerinde ve yerinde inceleme ile değerlendirme yapılır. İnceleme sonucunda başvurunun uygun görülmesi üzerine merkez adına bu Cetvelin ekinde yer alan Ek-2’de bulunan ruhsat belgesi ve psikolog adına bu Cetvelin ekinde yer alan Ek-3’de bulunan uygulama yetki belgesi düzenlenir.

Psiko-teknik değerlendirme uygulama eğitiminin özellikleri, komisyon oluşturulması ve komisyonun görevleri

MADDE 10- (1) Bilgisayar destekli psiko-teknik değerlendirme uygulama eğitimleri, psiko-teknik değerlendirme amaçlı kullanılan test sistemlerini geliştiren kuruluş veya yetki verdiği kuruluş tarafından gerçekleştirilir. Eğitim programının içeriği Sağlık Bakanlığı koordinatörlüğünde oluşturulacak komisyon tarafından onaylanır ve bu eğitim programı aşağıda belirtilen temel özellikleri taşır:

a) Sürücünün bu Cetvelde sayılan her bir yeteneğini ölçmeye yönelik geliştirilen bilgisayar destekli test sistemlerinin kullanılması ve uygulanması,

- b) Her bir test sonucu elde edilen bulguların belirlenmiş normlara göre değerlendirilmesi,
- c) Trafik psikolojisi ve ulaşım güvenliği temel bilgilerinin verilmesi,
- ç) Trafik ve psiko-teknik değerlendirme ile ilgili mevzuat bilgilendirilmesine yönelik olması.

(2) Psiko-teknik değerlendirme ile ilgili norm değerlerinin belirlenmesine yönelik olarak aşağıdaki üyelerin katılımıyla komisyon oluşturulur. Komisyon, Genel Müdür veya görevlendireceği yetkilinin başkanlığında;

a) İçişleri Bakanlığı, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığında birer yetkili,

b) Üniversitelerin psikoloji bölümünde görevli bir öğretim üyesi,

c) Psikologları temsilen bir mesleki dernek temsilcisi,

ç) Psikiyatri uzmanlarını temsilen bir mesleki dernek temsilcisi

olmak üzere toplam yedi kişiden teşekkül eder.

(3) Komisyon üyeleri Bakan tarafından seçilir. Bakan tarafından seçilen üyeler iki yıl süre ile görev yaparlar. Üyelğe tekrar seçilmek mümkündür. Seçilmiş üyelerden mazeretsiz olarak üst üste iki toplantıya katılmayanların üyelikleri düşer. Komisyondan ayrılan ya da üyeliği düşen üyenin yerine aynı usulle üye belirlenir.

(4) Bakanlık gerekli hallerde ilgili kurum ve kuruluşlar ile sivil toplum örgütlerinden temsilci çağırabilir.

(5) Komisyon, Bakanlığın daveti üzerine toplanır. Toplantı gündemi, Genel Müdürlük tarafından belirlenir ve en az yedi gün önce üyelere bildirilir. Üyeler tarafından ayrıca gündeme alınması talep edilen konular değerlendirilmek üzere, toplantıdan en geç üç gün önce sekreteryaya bildirilir. Komisyon yılda en az 1 defa toplanır. Bakanlık, gerekli gördüğü durumlarda Komisyonu toplantıya çağırabilir.

(6) Komisyon, üye tam sayısının 2/3 çoğunluğu ile toplanır ve toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar alır. Oylarda eşitlik olması halinde başkanın belirtmiş olduğu görüş kabul edilmiş sayılır.

(7) Komisyonun sekreteryaya hizmetlerini Genel Müdürlük yürütür. Komisyon, gündem maddelerini inceler ve karar metnini hazırlar. Komisyon kararları üyelerce imzalanır. Karara katılmayanlar, şerh koymak suretiyle kararları imzalar. Karşı görüş gerekçesi, kararın altında veya ekinde belirtilir.

(8) Komisyonun görevleri şunlardır:

a) Bilgisayar destekli psiko-teknik değerlendirme uygulama eğitimlerinin taşıyacağı temel özelliklerini belirlemek,

b) Bu Cetvelde tanımlanan yetenek alanlarına uygun olarak sistemi geliştiren kuruluş tarafından belirlenen norm değerlerinin Türkiye toplumu özelliklerine uygun olup olmadığını değerlendirmek ve uygun bulunması halinde onaylamak,

c) Merkezlere ilişkin standartların belirlenmesi ile ilgili görüş bildirmek.

(9) Başkan tarafından gerek görülmesi halinde uzmanlar toplantıya davet edilebilir veya görüşleri alınabilir. Toplantıya davet edilen uzmanlar komisyon çalışmaları ile ilgili oylamaya katılamazlar. Komisyon, gerektiğinde ilgili kişi ve kuruluşlardan bilimsel görüş talep edebilir.

Psiko-teknik değerlendirme merkezlerinde tutulması gereken kayıtlar

MADDE 11- (1) Merkezlerde test süreçlerinin takip edilmesi, arşivlenmesi ve denetlenmesi için aşağıdaki belge ve kayıtların bulundurulması zorunludur.

a) Kayıt Defteri: Müdürlükçe her bir sayfası onaylanan ve psiko-teknik değerlendirme yaptırmak üzere merkeze başvuran sürücülerin kimlik bilgilerinin kayıt edildiği defterdir.

b) Psiko-teknik Değerlendirme Raporları Dosyası: Sürücülere ait kimlik bilgilerinin, varsa sevk belgesinin, psiko-teknik değerlendirmeye ait bilgisayar çıktılarının, diğer test yöntemleriyle yapılan değerlendirme sonuçlarının ve rapor örneklerinin saklandığı dosyadır.

c) Denetim Defteri: Müdürlükçe her bir sayfası onaylanan ve yapılan denetim sonuçlarının kaydedildiği defterdir.

d) Yedekleme Sistemi: Psiko-teknik değerlendirme testi uygulanan her bir test cihazını görüntüleyen kamera sistemi ile kayıt edilen sürücünün teste giriş tarihine, saatine ve test esnasındaki görüntüsüne ait kayıtların merkezde iki yıl süre ile saklanmasını sağlayan sistemdir.

(2) Tutulan tüm kayıt defterlerinin, sürücülere ait test cihazı çıktıları ile raporların on yıl süreyle saklanması ve denetimlerde ibraz edilmesi zorunludur. Herhangi bir nedenle merkezin faaliyetine son verilmesi halinde merkezin sahipleri tarafından bu kayıtlar ve belgeler müdürlüğe teslim edilir.

Psiko-teknik değerlendirmede incelenecek sürücü özellikleri

MADDE 12- (1) Psiko-teknik değerlendirmede sürücülerin aşağıda belirtilen yetenek ve becerileri, bu amaçla geliştirilmiş bilgisayar destekli testler ve diğer test yöntemleri kullanılarak ölçülür.

a) Zihinsel yetenekler;

1) Dikkat: Algılama sürecinin testin içeriğini oluşturan çeşitli uyaranlar arasından, sadece test kapsamında kritik uyaran olarak belirlenmiş olanlar üzerine yönlendirilmesi, sık aralıklarla ve sürekli olarak gelen bu kritik uyaranların seçici algılama ile fark edilmesi sürecinde incelenmelidir.

2) Anlama ve değerlendirme (muhakeme) yeteneği: Bu yetenek, analitik düşünce becerisinin kullanıldığı, olgulara ilişkin ipuçlarından anlamlı sonuçlar çıkarma ve olgular arasındaki bağıntıları sağlayan prensipleri anlayabilme süreci üzerine kurulu sözel olmayan bir test ile ölçülmelidir.

3) Hız ve mesafe algılama: Bu beceri, hareket halindeki objelerin hareket hızlarının ve hedefe olan uzaklıklarının tahmin edilebilmesi üzerine kurulu bir test ile ölçülmelidir. Sürücülerin, tehlike oluşturmayacak şekilde davrandıklarını gösteren bir performans sergilemesi esastır.

4) Geniş görüş alanı içinde uyaran fark etme: Bu beceri, yüz kırk derecelik görüş alanı içinde, kişinin uyaranları ilk fark ettiği nokta ve fark ettiği anda doğru tepkiler verip vermediği üzerine kurulu bir test ile ölçülmelidir. Kullanılacak testte, kişinin dikkatini görüş alanı dışındaki uyaranlara yoğunlaştırmasını engellemek üzere görüş alanı içinde bir başka görev ile ilgilenmesi de sağlanabilir.

5) Şekil Algılamada Görsel Süreklilik: Bu özellik, şekil algılamasında seçici davranmayı sağlayan kriterleri sürekli takip etme becerisini ve bu kapsamda verilen tepkilerin hızını dikkate alan bir test ile ölçülmelidir.

6) Görsel Bellek: Görsel ortamda yer alan bilgileri hızlı algılama ve bellekte tutma performansını değerlendirmek amacıyla, trafik ortamını içeren fotoğrafların ekranda çok kısa bir süre sunularak bu fotoğraflara ilişkin önceden belirlenmiş unsurların görsel bellekte tutulma kapasitesini belirleyen bir test ile ölçülmelidir.

b) Psiko-motor yetenekler;

1) Tepki Hızı: Uyarının fark edilmesi ile tepkinin ortaya konulması arasında geçen zaman tepki hızı olarak değerlendirilmelidir. Tepkilerin ne kadar hızlı olduğu kadar ne kadar doğru olduğu da incelenmelidir. Bu amaçla, farklı görsel ve/veya akustik uyaranlar sunulmalı tepkiler eller ve ayaklarla verilmelidir. Bu test içinde tepki hızı doğruluğu stres altında ve/veya yanıltıcı uyaranlarla ölçülmelidir.

2) Koordinasyon Düzeyi: Koordinasyon, bir görev yerine getirilirken doğru tepkilerin verilebilmesi için, aynı anda farklı uzuvların hareketlerinin uyumlandırılma düzeyi ile ölçülmelidir.

3) Kişilik, uyum, tutum ve öfke testleri: Sürücülerin araç kullanma ve trafiğe ilişkin tutum, davranış ve kişilik özelliklerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş olmalıdır. Sonuçları

sürücüde güvenli sürücülük konusunda farkındalık yaratmak amacıyla merkezde yapılacak eğitimde ve sürücünün genel olarak değerlendirilmesinde kullanılır.

Test sonuçlarının değerlendirilmesi

MADDE 13 - (1) Tüm test sistemleri, bu cetvelin psiko-tekniik değerlendirmede incelenecek sürücü özellikleri bölümünde belirtilen bütün testleri bünyesinde bulundurmak ve her sürücüye eksiksiz uygulamak zorundadır. Merkezde norm onayları alınmış test formları uygulanır. Kısaltılmış form uygulanamaz ve testlerde azaltılma yapılamaz. Kullanılan test sonuçlarının değerlendirilmesi her bir test sistemi için belirlenen norm değerleri dikkate alınarak psikolog tarafından yapılır.

Psiko-tekniik değerlendirmede kullanılacak testlerin genel özellikleri

MADDE 14 - (1) Psiko-tekniik değerlendirme sürecinde, uluslararası psikometrik standartlara sahip testler kullanılmalıdır. Bu standartlar şunlardır;

a) Nesnellik: Test maddelerine verilecek yanıtların belirli olması ve puanlamada belirli ölçütlerin kullanılması, bu özelliğe göre, hazırlanacak bir soruya verilmesi gereken yanıtların son derece belirgin olması, sorunun cevabının tartışmalı olmaması.

b) Puanlama: Puanlama yönteminin standart olması, objektif sonuçlar elde edilebilmesi için, kişisel yorumu en aza indirmiş olması.

c) Geçerliliğin yüksek olması: Ölçüm aracının ölçülmek istenilen özelliği hiç şaşmadan doğru olarak ölçmesi, testin kullanım amacına uygun olması, doğru seçilmiş bir test olması.

ç) Güvenilirliğinin yüksek olması: Testin ölçtüğü nesne ya da özelliği her uygulamasında aynı duyarlılıkla ölçmesi, tutarlı ve kararlı olması.

d) Kapsamlı olması: Testin ölçülen konunun genelini iyi bir şekilde kapsamaması.

e) Ayırt edici olması: Bir özelliğe sahip olan kişi ile olmayanı, yeteneği çok yüksek olan ile olmayanı birbirinden ayırt edebilmesi.

f) Kullanışlı olması: Kolay uygulanabilir, kolay anlaşılabilir ve puanlanabilir olması.

g) Uyarılama: Türkiye toplumuna uyarlamasının yapılmış olması.

ğ) Standardizasyon: Farklı norm grupları için standardizasyonunun yapılmış olması. Testlerin kullanım amaçlarına göre, yorumlarda kullanılmak üzere, cinsiyet, yaş, eğitim, meslek, fiziksel ve psikolojik rahatsızlığa sahip kişileri içeren gruplara testlerin uygulanarak, ortalama puanların ve puan dağılımlarının belirlenmesi.

h) Bilgisayar Destekli Testler olması: Testlerin bilgisayar aracılığıyla yapılması.

Bilgisayar destekli test sistemlerinin özellikleri

MADDE 15- (1) Bilgisayar destekli test sistemleri aşağıdaki özelliklere sahip olmalıdır;

a) Psikolojik yetenek, beceri ve kişilik testlerinin, teste katılanlara, bilgisayar ekranında veya bilgisayara bağlı yan gereçler ve paneller aracılığıyla sunulması,

b) Teste katılan kişiye ait tüm veri ve bulguların, kimlik bilgilerinin, test tarihi, saati ve test anındaki fotoğraf görüntüsünün raporlamada kullanılmak amacıyla otomatik olarak kaydedilmesi,

c) Uygulamada standardizasyon sağlaması,

ç) Test yönergelerinin standart olması,

d) Deneme aşamalarının standart sürede, adayın testi çok iyi anlamasını sağlayacak uzunlukta olması,

e) Test sorularının sunumunu eksiksiz sağlaması,

f) Uygulayıcıya en az ihtiyaç olmasını sağlayacak düzeyde bir otomasyona sahip olması,

g) Test sonuçlarının standart formata sahip raporlar halinde, bilgisayardan otomatik olarak alınması,

ğ) Test bulguları ile oynanmasını engelleyen bir denetim mekanizmasına sahip olması (bulguların olumlu ya da olumsuz yönde değiştirilmesi ihtimaline karşı bir koruma sağlaması),

h) Testlerin kullanım amacına göre çeşitli versiyonlarının yaratılmasına imkân vermesi (yaş, ehliyet tipi, eğitim gibi çeşitli sürücü gruplarına özel testlerin kullanılmasına imkân vererek, adil bir sistem oluşturulması),

ı) Onay almış sistemlerde, test cihazında uygulanacak testlerin tek cihazda sunulması, bu sonuçların kayıt edileceği bilgisayar, klavye, yazıcı gibi ek donanımlarla donatılmış olması (her test cihazına ait bir sonuç bilgisayarının olması),

i) Test cihazı ve ek donanımlarının çalışır durumda ve doğru ayarlanmış olduğunu gösteren yazılıma sahip olması.

Psiko-teknik değerlendirme test sonuçları

MADDE 16- (1) Psiko-teknik değerlendirme uygulamasını takiben test sonuçlarını içeren standart formda aşağıdaki bilgilere yer verilir;

a) Testlerde yer alan her soruya ya da her uyarana verilen cevap ve tepkiler tek tek ve test bütününde değerlendirilmelidir.

b) Ölçümü yapılan yeteneğe ilişkin performansın uygunluğu, tutarlılığı ve hızı ayrı ayrı belirtilmelidir.

c) Her yeteneğe ilişkin rapor ayrı olmalıdır.

ç) Yorum yapma gereğini en aza indirmek üzere, testte elde edilen puanın norm grubu ile otomatik olarak karşılaştırmasını yapmalıdır. Norm grubu ise, Türkiye genelinden elde edilmiş tek bir norm grubu olmalı ve ifadesi Persentil ve T değeri üzerinden olmalıdır.

d) Elde edilen verilerin grafik ifadesi yer almalıdır. İhtiyaç halinde raporlanabilmelidir.

Psiko-teknik değerlendirme raporu

MADDE 17- (1) Test sonuçlarını içeren standart formattaki bilgisayar çıktısından kişiye uygulanan her bir test sonucundan elde edilen bulguların bir arada özetlendiği dokuz bölümden oluşan Psiko-Teknik Değerlendirme Raporu düzenlenir.

(2) Bu raporun ilk sekiz bölümünde sırasıyla bu Cetvelin “Psiko-Teknik Değerlendirmenin Özellikleri” bölümünde yer alan her bir özelliğe yönelik uygulanan testlere ilişkin bulgu ve değerlendirmeler tanımlanır.

(3) Raporun dokuzuncu ve son bölümünde ise; kişinin sekiz alandaki yeteneğini ölçen testlerin bütünü sürücülük açısından değerlendirilerek, kişinin tüm yetenek alanlarındaki düzeyleri ile sürücülüğe devam etmesinde risk olup olmadığı belirtilir.

Psiko-teknik değerlendirme süresi

MADDE 18- (1) Sürücülere uygulanacak psiko-teknik değerlendirmenin asgari süresi 1 saattir.

Psiko-teknik değerlendirme ücreti

MADDE 19- (1) Özel ve resmi kuruluşlarda sürücüler için uygulanmakta olan psiko-teknik değerlendirme asgari ücreti, Bakanlık tarafından belirlenerek her yıl Aralık ayında açıklanır. Merkezler tarafından Bakanlıkça belirlenen asgari ücretin yüzde otuzuna kadar fark ücreti alınabilir.

Psiko-teknik değerlendirme merkezlerinin denetimi

MADDE 20- (1) Psiko-teknik değerlendirme merkezlerinin bu cetvelde belirtilen esaslara uygun olarak hizmet sunmalarının sağlanması amacıyla Bakanlık veya m¼d¼rl¼kçe yapılacak, olağan dışı denetimler hariç olmak üzere, yılda en az iki kez M¼d¼rl¼kçe denetim yapılır. Denetimlerde EK-4'de yer alan denetim formu kullanılır. Denetim ile ilgili tespitler ve sonuçlar, merkezde bulunan teftiş ve denetim defterine yazılır.

(2) Denetimler, denetim işlemi için g¼revlendirilen varsa biri psikolog olmak üzere en az iki personel tarafından gerçekleştirilir. Denetim sonucunda tespit edilen eksiklik ve uygunsuzluk için denetim formunda belirtilen m¼eyyideler uygulanır.

(3) Merkezde birden çok eksikliğin ve/veya uygunsuzluğun tespiti halinde en uzun s¼reli m¼eyyide uygulanır.

Ruhsatlandırılmış merkezin devri veya başka bir yere nakli

MADDE 21- (1) Ruhsatlandırılmış merkezin devri halinde devir işlemlerinin gerçekleştirilebilmesi için M¼d¼rl¼ęe başvurulur. Başvuru ¼zerine, 9 uncu maddeye g¼re işlem yapılarak yeni sahiplik adına ruhsatname d¼zenlenir.

(2) Merkezi devralan kişi, kesin devir tarihinden itibaren en geç on beş iş g¼n¼ içinde ruhsat almak amacıyla M¼d¼rl¼ęe başvurmak zorundadır. Devralan kişi adına Bakanlıkça ruhsat d¼zenleninceye kadar, eski sahipliğinin ve sorumlu psikoloğun sorumluluğunda merkez faaliyetine devam edebilir.

(3) Devir yapılmasına rağmen, on beş iş g¼n¼ içinde başvuru yapılmadığının ruhsat d¼zenlenmesi sırasında veya sonrasında belgesiyle tespiti halinde, devralan adına ruhsat d¼zenlenmesi işlemlerine devam edilir. Ancak, ruhsatlandırma işleminin akabinde merkezin faaliyeti, bir g¼n s¼reyle durdurulur.

(4) Merkezin denetimi sırasında tespit edilen eksiklik ve/veya uygunsuzluklardan dolayı devralan, devreden sorumluluklarını da almış sayılır. Denetim sırasında tespit edilen eksiklik ve/veya uygunsuzluklardan dolayı devredene verilen s¼re, devralanın talebi halinde yeniden verilir. Merkezin faaliyetinin durdurulması halinde devralan, faaliyet durdurma s¼resinin tamamlanmasını beklemek zorundadır.

(5) Merkezin aynı il sınırları içinde başka bir adrese nakledilmek istenmesi halinde, merkezin nakil talep dilekçesi ve 8 inci maddedeki belgelerle birlikte M¼d¼rl¼ęe başvurulur. Başvuru 9 uncu madde kapsamında değerlendirilir, uygun bulunması halinde ruhsat d¼zenlenir.

Ruhsatın askıya alınması ve ruhsat iptali

MADDE 22- (1) Sorumlu psikoloğu ayrılan ve bir ay içerisinde yeni bir sorumlu psikolog başlatılmayan merkezin faaliyeti durdurulur ve ruhsatı bir yıl s¼re ile askıya alınır. Bu s¼re sonunda faaliyete başlayamaz ise merkezin ruhsatı iptal edilir.

(2) Denetimlerde tespit edilen eksikliklerin denetim formunda belirlenen süreler içinde giderilmemesi nedeniyle faaliyeti geçici olarak durdurulan merkezin faaliyet durdurma tarihinden itibaren en geç altı ay içinde eksiklikler giderilmezse, ruhsat Bakanlıkça askıya alınır. Ruhsatı bu şekilde askıya alınan merkezin eksiklikleri giderilip faaliyete geçebilmesi için en fazla altı aylık ek süre verilir. Bu sürede de merkez faaliyete geçirilemez ise ruhsat iptal edilir.

Yasaklar ve yaptırımlar

MADDE 23- (1) Merkezin sahipleri ile sorumlu psikologları aşağıda belirtilen hususlara uymak zorundadır:

a) Merkez ruhsat almadan faaliyet gösteremez.

b) Merkez psikolog olmadan faaliyet gösteremez.

c) Merkez ruhsatında belirtilen adresin dışında faaliyet gösteremez.

ç) Merkez mobil olarak hizmet veremez.

d) Usul ve esaslara aykırı olarak izinsiz bina ve cihaz değişikliği yapmaları halinde merkezin faaliyeti altı ay süreyle durdurulur. Bu süre sonunda merkezin durumunun bu cetvele uygun hale getirilmemesi halinde 22 nci madde hükümleri uygulanır.

e) Merkezlerde psiko-teknik değerlendirme haricinde başka faaliyette bulunulamaz.

f) Psiko-teknik değerlendirme merkezinde gerçeğe aykırı rapor düzenlendiğinin tespit edilmesi halinde merkezin ruhsatı iptal edilir. Merkezin sahibi ve raporu düzenleyen psikolog hakkında Türk Ceza Kanununa göre işlem yapılır. Bu merkezlerin sahipleri iki yıl süreyle merkez açamaz. Raporu düzenleyen psikolog iki yıl süre ile psiko-teknik değerlendirme yapamaz.

g) Kayıtları düzenli ve kolay ulaşılabılır şekilde tutmayan, gerçeğe aykırı veya eksik tutan, merkezin faaliyetine ilişkin veri ve bilgileri zamanında müdürlüğe göndermeyen merkezlere Ek-4'de yer alan denetim formuna göre işlem yapılır.

ğ) Kişilerin teste girerken görüntülerinin arıza ve benzeri sebeplerle ibraz edilememesi durumunda düzenlenen rapor geçersiz kabul edilir.

Psikiyatri uzmanı muayenesi

MADDE 24- (1) Psikiyatri uzmanı muayenesinde, öncelikle 26/9/2006 tarihli ve 26301 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Sürücü Adayları ve Sürücülerde Aranacak Sağlık Şartları ile Muayenelerine Dair Yönetmelik hükümlerinde belirtilen esaslara ek olarak, psiko-teknik

değerlendirme raporunda yer alan bulguları dikkate alarak, kişinin; algılama, muhakeme etme, karar verme ve tepki verme ile ilgili bilişsel özelliklerinden araç kullanmasını engelleyecek ya da tehlikeli araç kullanmasına yol açabilecek özelliklerinin olup olmadığını araştırır.

2) Muayene sonucunda, psikiyatri uzmanı; psiko-teknik değerlendirme raporu ve psikiyatri muayenesinden elde ettiği bulguları birlikte değerlendirerek kişinin sürücü belgesinin geri verilmesinde sağlık şartları açısından sakınca olup olmadığına dair değerlendirmesini yaparak düzenleyeceği raporda belirtir.

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce faaliyette bulunan psiko-teknik değerlendirme merkezleri en geç bir ay içerisinde 4 sayılı Cetvel ve eklerine uygun hale getirilir. Belirtilen süre içerisinde uygunluk sağlayamayan psiko-teknik değerlendirme merkezlerinin faaliyetleri, eksiklikleri giderilinceye kadar, Genel Müdürlükçe durdurulur.

EK-1*

RUHSAT BAŞVURU DİLEKÇESİ

İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜNE

Merkezin	
Adı	
Adresi	
Sahibi/Sahipleri	
Çalışma Saatleri	
Kullanılacak Test Sisteminin Adı	
Test Cihazının Seri Numarası <i>(Birden fazla cihaz varsa numaralandırılarak bütün cihazların seri numaraları yazılacaktır.)</i>	
Sorumlu Psikoloğun	
Adı	
Diploma No	

TC numarası	kimlik

* 4 sayılı Cetvele İlişkin Ek-1

EK-2*

T.C.
..... VALİLİĞİ
İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ

Ruhsatın

Tarih :

Numarası:

PSİKO-TEKNİK DEĞERLENDİRME MERKEZİ
RUHSAT BELGESİ

Merkezin

Adı :

Adresi :

Sahibi/Sahipleri:

Çalışma Saatleri:

Merkezde Kullanılan Test Sisteminin

Adı:

Merkezde Bulunan Test Cihazlarının

Sayısı:

Seri Numaraları:

Sorumlu Psikoloğun

Adı-Soyadı:

Yukarıda adı ve adresi belirtilen Psiko-Teknik Değerlendirme Merkezinin, Psiko-Teknik Değerlendirme Uygulama Yetki Belgesine sahip yukarıda ismi belirtilen psikoloğun sorumluluğunda faaliyet göstermesi M¼d¼rl¼đ¼m¼zce uygun g¼r¼lm¼řt¼r. Bu belge Karayolları Trafik Y¼netmeliđi ekinde yer alan Ek-4 sayılı Cetvel kapsamında d¼zenlenmiřtir.

İl Sağlık M¼d¼r¼

imza ve m¼h¼r

* 4 sayılı Cetvele İlişkin Ek-2

EK-3*

T.C.

..... VALİLİĞİ

İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ

Yetki Belgesinin

Tarihi:

Numarası:

PSİKO-TEKNİK DEĞERLENDİRME

UYGULAMA YETKİ BELGESİ

Merkezin

Adı:

Adresi:

Psikoloğun

Adı ve Soyadı :

TC Kimlik Numarası:

Baba Adı:

Doğum Yeri ve Yılı:

Unvanı :

Mezun Olduğu Okul:

Diploma Tarihi ve Numarası:

Cihazların Seri Numaraları

1.Cihaz:

2.Cihaz:

Yukarıda açık kimliği belirtilen Psikoloğun, adı geçen Psiko-teknik Değerlendirme Merkezinde, Psiko-teknik Değerlendirme Uygulamaları yapması M¼d¼rl¼đ¼m¼zce uygun g¼r¼lm¼řt¼r. Bu belge Karayolları Trafik Y¼netmeliđi ekinde yer alan Ek-4 sayılı Cetvele istinaden d¼zenlenmiřtir.

Sağlık M¼d¼r¼

imza ve m¼h¼r

*4 sayılı Cetvele İlişkin Ek-3

EK-4*

T.C.

.....VALİLİĞİ

İl Sağlık Müdürlüğü

PSİKO-TEKNİK DEĞERLENDİRME MERKEZLERİ

DENETİM FORMU

Merkezin

Adı:

Adresi:

Sahiplik adı:

Ruhsat tarihi:

SIRA NO	Ruhsata ve Faaliyete Esas Bilgi ve Belgeler	Mevzuata		Eksiklik veya Uygunsuzluğun Giderilmesi İçin Verilen Süre	Uygulanacak Müeyyide
		Uygun	Uygun Değil		
1	Müdürlükçe düzenlenmiş ruhsatı var mı?			Süre verilmez	Ruhsat alıncaya faaliyeti durdurulur.
2	Merkezin adresi ruhsatta belirtilen adresle aynı mı?			1 ay	Düzeltilme yapılana kadar faaliyet

					durdurulur, devamı halinde ruhsat iptali yapılır.
3	Merkezin sahiplerinde değişiklik var mı?			15 gün	Düzeltilme yapılmaya kadar faaliyet durdurulur, devamı halinde ruhsat iptali yapılır.
4	Merkezde psiko- teknik değerlendirme dışında faaliyet var mı?				Üç ay süreyle faaliyet durdurulur. Aynı fiillerin tekrarı halinde merkezin ruhsatı iptal edilir.
5	Kişiye test uygulanırken psikolog görevinin başında mı?			Süre verilmez	5 gün merkezin faaliyeti durdurulur.
6	Ruhsata esas fiziki özelliklerde değişiklik var mı?			1 ay	Süre bitiminde eksikliğin giderilmemesi halinde ruhsat iptali yapılır.
7	Ruhsata esas test cihazlarında değişiklik var mı?			1 ay	Süre bitiminde eksikliğin giderilmemesi halinde ruhsat iptali yapılır.
8	Tüm bölümlerin aydınlatma ve havalandırması uygun mu?			15 gün	Süre bitiminde ruhsat iptali yapılır
9	Merkezde mevzuatta öngörülen kayıt ve formlar eksiksiz ve usulüne uygun tutuluyor mu?			Süre verilmez.	5 gün faaliyeti durdurulur. Bir yıl içinde tekrarının tespiti halinde 15 gün faaliyeti durdurulur.

10	Merkezde yetki belgesi olmayan kişiler tarafından test uygulanıyor mu?			Süre verilmez.	Merkezin faaliyeti 1 ay durdurulur. Kişiler ve merkezin sahipleri hakkında Türk Ceza Kanununa göre işlem yapılır.
11	Merkezde eksik ve gereceğe aykırı rapor düzenleniyor mu?			Süre verilmez.	Merkezin ruhsatı iptal edilir. Raporu düzenleyen kişi ve merkezin sahipleri hakkında Türk Ceza Kanununa göre işlem yapılır.
12	Asgari ücretin altında fiyat uygulaması yapılıyor mu?			Süre verilmez.	1 ay faaliyeti durdurulur. Tekrarı halinde üç ay faaliyeti durdurulur.
13	Merkezde kullanılan protokol defteri müdürlük onaylı mı?			5 gün	Süre bitiminde eksiklik giderilmezse eksiklik giderilinceye kadar merkezin faaliyeti durdurulur.
14	Kayıtlarda silinti, kazıma vb. yapılmış mı? Bilgisayar kayıtlarına müdahale edilebiliyor mu?			Süre verilmez.	Merkezin faaliyeti 1 ay süre ile durdurulur. Tekrarında ruhsat iptal edilir.
15	Merkezde kullanılan denetim defteri müdürlük onaylı mı?			5 gün	Süre bitiminde eksiklik giderilmezse eksiklik giderilinceye

					kadar merkezin faaliyeti durdurulur.
16	Merkezde rapor sonuçları usulüne uygun olarak saklanıyor mu?			5 gün	Süre bitiminde eksiklik giderilmez ise eksiklik giderilinceye kadar faaliyeti durdurulur.

Denetim esnasında tespit edilen uygunsuzlukların bir yıl içinde tekrarı halinde bir önceki cezai müeyyidenin iki katı uygulanır.

Yukarıda adı ve adresi belirtilen psiko-teknik değerlendirme merkezinin denetimi ...../...../..... tarihinde, saat ...:....'da tarafımızca yapılmış olup iş bu tutanağın altı tarafımızca müştereken imza altına alınmıştır.

Denetçi (Psikolog)
Psikoloğun

Denetçi

Merkez Sahibi/Sorumlu

Adı-Soyadı

Adı-Soyadı

Adı-Soyadı

*4 sayılı Cetvele İlişkin Ek 4